

PREFERENCJE PARTYJNE POLAKÓW W DRUGIEJ POLOWIE WRZESNIA `99

Warszawa, wrzesien 1999

- W wyborach parlamentarnych, gdyby miały one miejsce w drugiej połowie września, największe poparcie uzyskalby SLD, zdobywając 35% głosów. Na drugim miejscu znalazłby się AWS, na który głosowałoby 20% wyborców. W Sejmie znalazłby się jeszcze cztery inne partie: UW (13%), PSL (7%), ROP (6%) i Unia Pracy (5%).
- Wśród pozostałych ugrupowań relatywnie większym poparciem cieszy się Samoobrona (4%) i UPR (3%). Po 2% głosów uzyskalyby: KPEiR, KPEiR RP i KPN-O. Na ChD III RP oddalby głos jeden na stu wyborców.
- Zainteresowanie wyborami parlamentarnymi jest nieznacznie wyższe niż przed wakacjami. Ponad dwie piąte (45%) uprawnionych do głosowania Polaków zadeklarowało, że na pewno poszliby głosować, a jedna piąta (20%) – że raczej tak.

OBOP

Osrodek Badania Opinii Publicznej Sp. z o.o.

ul. Dereniowa 11, 02 776 Warszawa

Tel: (48 22) 648 2044 (-46), 644 9995 Fax: (48 22) 644 9947 e-mail: obop@obop.com.pl www.obop.com.pl

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W drugiej połowie września OBOP przeprowadził kolejny sondaż dotyczący poparcia dla partii politycznych w wyborach parlamentarnych, gdyby miały się one odbyć w najbliższą niedzielę¹. Badanie zrealizowane zostało tuż po przeprowadzonych przez J. Palubickiego zmianach w dowództwie jednostki GROM, wówczas gdy minister Palubicki przyznał, że mógł podjąć te decyzje na podstawie błędnych informacji. Przed badaniem obchodzono szesćdziesiąt rocznice agresji Związku Radzieckiego na Polskę. W czasie realizacji sondażu wojewoda mazowiecki anulował zakaz demonstracji planowanej przez OPZZ, ZPN i Samoobronę na 24 września. Wpływ na preferencje partyjne mogły mieć również dyskusje o zmianach w rządzie, o budżecie i podwyżkach na przyszły rok oraz o sytuacji finansowej ZUS.

* * *

Gotowość wzięcia udziału w wyborach do Sejmu, gdyby odbywały się one w drugiej połowie września, zadeklarowało ponad dwie piąte pełnoletnich Polaków (45%), czyli nieznacznie więcej niż przed dwoma tygodniami (o 4 punkty procentowe).

Ponadto, jedna piąta (20%) osób uprawnionych do głosowania wyraziła umiarkowane zainteresowanie wyborami – stwierdzili oni, że raczej poszliby głosować.

GDYBY W NAJBLIŻSZA NIEDZIELE ODBYŁY SIE WYBORY DO SEJMU, TO CZY WZIALBY(ELABY) PAN(I) W NICH UDZIAŁ?	
zdecydowanie tak	45%
raczej tak	20%
raczej nie	11%
zdecydowanie nie	18%
trudno powiedzieć	6%

Blisko jedna trzecia dorosłych Polaków (30%) nie wzięłaby udziału w głosowaniu,

¹ Sondaż Osrodka Badania Opinii Publicznej z 18-20 września 1999 r., przeprowadzony na reprezentatywnej, losowej 951-osobowej ogólnopolskiej próbie osób od 18 roku życia. Maksymalny błąd statystyczny dla takiej wielkości próby wynosi +/-3%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

przy czym 18% osób zdecydowanie wykluczyło swój udział, a 11% - z pewnym wahaniem.

Deklaracje zdecydowanego udziału w wyborach są tym częstsze, im wyższe wykształcenie (głosować poszłoby 36% osób z wykształceniem podstawowym, 43% respondentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub średnim, a 64% najlepiej wykształconych Polaków).

Zainteresowanie udziałem w wyborach wzrasta również wraz z wielkością miejsca zamieszkania - przy urnach stawiliby się 37% mieszkańców wsi, ale już 54% mieszkańców największych aglomeracji miejskich.

Pewność udziału w głosowaniu zwiększa się również wraz z większym zainteresowaniem polityką (od 22% wśród osób, które w ogóle tymi sprawami się nie interesują do 78% wśród badanych, którzy bardzo zainteresowani są polityką).

Gdyby wybory odbywały się w drugiej połowie września, przy urnach można byłoby spotkać relatywnie najczęściej respondentów deklarujących lewicowe (65%), centrolewicowe (54%) i centroprawicowe (55%) poglądy polityczne, osoby w wieku 55-64 lata (58%) i 35-44 lata (52%), badanych zadowolonych z własnej sytuacji materialnej (56%) oraz pozytywnie wypowiadających się o kierunku zmian w Polsce (53%), a także mieszkańców Polski centralnej (51%).

Preferencje parlamentarne

W wyborach parlamentarnych odbywających się w drugiej połowie września stosunkowo największe poparcie uzyskałby Sojusz Lewicy Demokratycznej – na te partie zagłosowałaby ponad jedna trzecia (35%) wyborców. Znacznie mniej osób – jedna piąta (20%) - oddałoby swój głos na Akcję Wyborczą Solidarność.

Na trzecim miejscu - uzyskując poparcie 13% głosujących - znalazłaby się Unia Wolności, czwarta pozycja, dzięki głosom 7% wyborców, zajęłoby natomiast Polskie Stronnictwo Ludowe.

Oprócz tych czterech partii w Sejmie znalazłoby się również przedstawiciele Ruchu Odbudowy Polski i Unii Pracy, bowiem partie te zebrałyby odpowiednio 6% i 5% głosów.

W porównaniu z wynikami sondażu przeprowadzonego dwa tygodnie wcześniej poziom poparcia dla partii politycznych nie zmienił się w istotny sposób.

PREFERENCJE WYBORCZE POLAKÓW ²														(Dane w proc.)
	XI.'98	XII.'98	I.'99	I-2.'99	II.'99	II-2.'99	III.'99	III-2.'99	IV.'99	V-1.'99	V-2.'99	VI.'99	IX'99	IX-2'99
Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)	30	28	28	29	27	29	33	30	31	32	34	34	36	35
Akcja Wyborcza „Solidarnosc” (M. Krzaklewski)	34	31	29	30	25	26	20	24	25	21	22	25	20	20
Unia Wolności (L. Balcerowicz)	12	13	14	15	14	10	14	13	13	12	12	11	13	13
Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)	9	10	11	12	9	12	11	6	8	10	8	8	7	7
Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)	3	4	3	3	6	3	5	5	4	6	3	4	4	6
Unia Pracy (M. Pol)	3	5	5	3	4	5	3	6	3	4	3	4	4	5
„Samoobrona” (A. Lepper)	-	-	-	-	6	4	4	4	3	3	3	3	2	4
* Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)	1	1	1	1	1	2	3	2	3	3	4	3	3	3
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Maminski)	4	3	4	3	3	3	3	4	4	4	3	3	3	2
Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	4	1	2	2
** Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka)	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	2
Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Walesa)	2	2	1	1	2	3	2	3	2	2	3	2	3	1
Blok dla Polski (A. Gasienica-Makowski)	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0
pozostale partie	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0

* - do pierwszego pomiaru w lutym '99 podawano nazwisko S. Michalkiewicza

** - do pierwszego pomiaru w marcu '99 pytano o Konfederację Polski Niepodległej - Obóz Patriotyczny

² Na kartach umieszczono partie w kolejności alfabetycznej; w nawiasach podano nazwiska liderów. Prezentowane w tabeli wyniki preferencji odnoszą się do wszystkich uprawnionych do głosowania osób, które zadeklarowały („zdecydowanie” lub „raczej”) gotowość wzięcia udziału w wyborach i jednocześnie miały określone preferencje. Informacje o niezdecydowanych zawiera odrębna tabela.

Sposród ugrupowan politycznych, które nie przekroczylyby piecioprocentowego progu, relatywnie wieksze poparcie uzyskalaby Samoobrona, na która oddaloby swój glos 4% wyborców.

Trzech wyborców na stu w wyborach parlamentarnych poparloby Unie Polityki Realnej.

Takie ugrupowania polityczne jak: Krajowa Partia Emerytów i Rencistów, Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów oraz Konfederacja Polski Niepodleglej - Ojczyzna uzyskalyby glosy 2% wyborców.

* * *

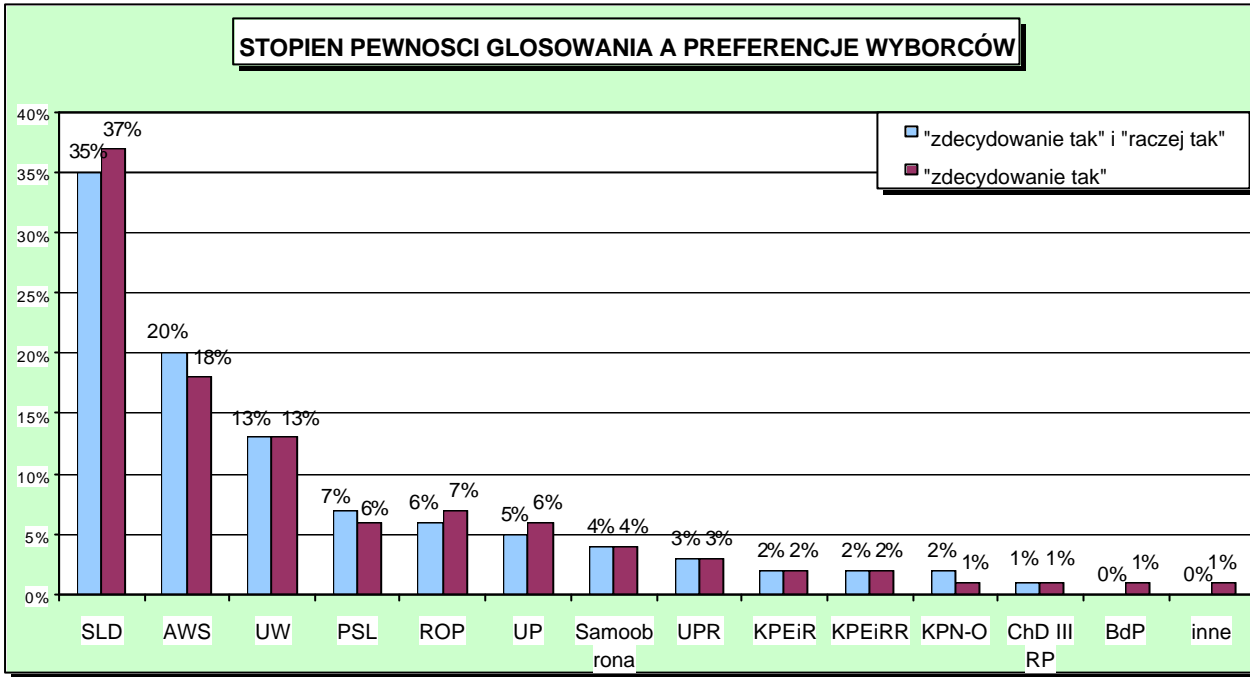
Udzial osób, które deklaruja wziecie udzialu w glosowaniu, ale mimo to nie wiedza jaka partie poprzec, w kolejnych sondazach utrzymuje sie na tym samym poziomie.

	XI. 9 8	XII. 9 8	I. 99	I- 2. 99	II. 99	II- 2. 99	III. 99	III- 2. 99	IV. 9 9	V- 1. 99	V- 2. 99	VI. 9 9	IX. 99	IX- 2. 99
wahajacy sie kogo poprzec	10%	11%	14%	17%	13%	13%	13%	17%	16%	12%	14%	17%	17%	17%

Wybory „zdecydowanych”

Przedstawione wczesniej wyniki preferencji partyjnych dotycza tylko tych osób, które (oprócz tego, ze mialy juz sprecyzowane sympatie) „zdecydowanie” lub „raczej” zadeklarowaly, ze gdyby odbywaly sie wybory do Sejmu, to wzilyby w nich udzial. Jednak, jak wynika z dotychczasowych badan, faktyczny udzial w wyborach bierze zazwyczaj tyle osób, ile wczesniej jest deklaracji zdecydowanego pójscia do urn. Warto wiec porównac jak zmienilyby sie preferencje gdyby uwzględnic tylko wybory tych, którzy na pewno poszliby glosowac.

Stoipien poparcia dla poszczególnych partii politycznych wśród osób pewnych swego udzialu w wyborach nie różni sie istotnie od preferencji tych, którzy mniej lub bardziej zdecydowanie deklaruja pójscie do urn (różnice mieszczą sie w granicach bledu statystycznego).

Gdyby w najbliższą niedzielę odbyły się wybory do Sejmu, to czy wzięłyby(ęłyby) Pan(i) w nich udział?

		ODPOWIEDZI W %					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	zdecydowanie nie	raczej nie	zdecydowanie nie	nie wiem	
OGÓŁEM		44	20	11	18	6	951
PŁEĆ	mężczyzna	48	21	11	15	5	456
	kobieta	41	19	12	21	7	495
WIEK	18-24 lata	37	18	21	20	4	155
	25-34 lata	39	20	14	20	8	178
	35-44 lata	52	22	6	13	6	177
	45-54 lata	40	22	8	23	6	172
	55-64 lata	58	16	10	11	5	120
	65 lat i więcej	44	20	8	20	8	148
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	36	22	11	23	9	235
	zasadnicze zawodowe	43	18	12	20	6	247
	średnie i pomaturalne	43	21	13	19	5	333
	wyższe z niepełnym	64	18	6	6	6	130
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	37	24	12	18	8	348
	miasto do 100 tys.	44	18	13	19	5	305
	miasto 101-500 tys.	51	16	10	17	5	182
	miasto pow. 500 tys.	54	19	6	16	4	116
	REGION	małopolski	45	20	12	17	5
	wschodni	36	28	9	23	3	116
	katowicki	40	25	12	16	6	129
	dolnośląski	42	19	10	23	6	83
	wielkopolski	43	18	6	25	8	124
	pomorski	47	18	13	12	11	127
	centralny	51	15	14	15	5	224
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	45	20	11	18	6	445
	nie pracuje zawodowo	44	20	12	18	6	507
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	59	23	1	8	8	82
	prywatni przedsiębiorcy	46	7	12	30	5	35
	rolnicy	36	25	10	21	9	41
	robotnicy	44	19	11	19	7	179
	pracownicy fizyczno-umysłowi	36	20	17	22	4	111
	gospodynie domowe	37	17	9	29	8	46
	emeryci i renciści	47	19	10	19	6	297
	uczniowie i studenci	42	21	23	9	4	75
	bezrobotni	36	26	11	20	7	72
OCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	56	18	7	11	9	155
	średnia	42	22	11	20	6	502
	zła	42	16	15	21	6	281
OCENA KIERUNKU ZMIAN W POLSCE	dobry	53	19	10	13	4	256
	zły	40	20	13	20	6	602
	trudno powiedzieć	46	20	3	20	11	94
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	22	21	13	36	8	173
	raczej się nie interesuje	39	22	15	18	7	407
	raczej się interesuje	59	18	7	11	4	320
	bardzo się interesuje	78	7	2	9	4	44
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	42	21	12	19	6	544
	wierzący i niereg. praktykujący	45	17	12	19	7	284
	wierzący lecz niepraktykujący	50	14	8	20	8	96
	niewierzący	82	18				16
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	65	17	5	11	3	180
	centrolewicowe	54	24	4	13	5	88
	centroprawicowe	55	21	13	9	2	99
	prawicowe	48	21	7	18	6	178
	trudno powiedzieć	29	20	17	25	9	402

Kandydatów której partii lub ugrupowania poparl(a)by Pan(i) w takich wyborach?

1. Akcja Wyborcza "Solidarność" (M. Krzaklewski)
2. Blok dla Polski (A. Gąsienica-Makowski)
3. Chrześcijańska Demokracja III Rzeczypospolitej Polskiej (L. Wałęsa)
4. Konfederacja Polski Niepodległej - Ojczyzna (A. Słomka)
5. Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (T. Mamiński)
6. Krajowe Porozumienie Emerytów i Rencistów Rzeczypospolitej (E. Postulka)
7. Polskie Stronnictwo Ludowe (J. Kalinowski)
8. Ruch Odbudowy Polski (J. Olszewski)
9. Samoobrona (A. Lepper)
10. Sojusz Lewicy Demokratycznej (L. Miller)
11. Unia Polityki Realnej (J. Korwin-Mikke)
12. Unia Pracy (M. Pol)
13. Unia Wolności (L. Balcerowicz)
14. inna

		ODPOWIEDZI W %														LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
OGÓLEM		20	0	1	2	2	2	7	6	3	35	3	5	13	0	499
PŁEĆ	mężczyzna	17	1	2	1	1	1	8	8	3	37	5	4	12		263
	kobieta	23		1	2	3	3	5	4	4	34	1	5	14	1	236
WIEK	18-24 lata	24			6			4	10	5	16	7	6	22		68
	25-34 lata	22			1			6	2	7	38	6		17		83
	35-44 lata	16	2	2	1	2	1	8	6	5	31	6	3	14	2	105
	45-54 lata	16		1		4	1	9	7	2	42		8	9		93
	55-64 lata	15		1	2	2	5	6	4	1	48	1	6	10		76
	65 lat i więcej	27		3		4	5	6	8	1	35		5	5	1	75
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	22	2	1	1	6	1	9	6	7	39		3	2	1	102
	zasadnicze zawodowe	15		3	3	1	4	9	5	6	37	4	7	7		130
	średnie i pomaturalne	24		1	2	1	2	6	8	2	35	5	2	11	1	171
	wyższe z niepełnym	14				1		4	6		29	3	7	35	1	92
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	18		2	3	3	1	16	6	7	33	1	2	7	1	167
	miasto do 100 tys.	24	2		1	2	3	2	6	2	38	3	5	13		156
	miasto 101-500 tys.	19		2	2	4	2	2	4	1	35	5	8	16		107
	miasto pow. 500 tys.	14		2				3	4	9	2	37	6	4	21	69
REGION	małopolski	21	3	1	1		4	12	5	9	25	6	6	6		81
	wschodni	16		1	5	1		10	12	5	37	3	1	7	1	63
	kałowski	29		1		1			1	1	41	7	2	16		67
	dolnośląski	29				2	2	3	9		28	3	6	17	2	40
	wielkopolski	9		2	1	1	3	7	5	4	51	5	7	5		62
	pomorski	18		3	1	9	3	9	3	1	31	1	8	13	1	72
	centralny	18		1	2	2	2	6	9	3	35		3	21		114
	aktywność zawodowa	17	1	1	1	2		7	5	3	35	4	7	15	1	238
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	nie pracuje zawodowo	22		1	2	2	4	7	8	4	36	2	2	11	0	261
	kierownicy, specjaliści	9		2		2		5	8		29	5	4	36	1	60
	prywatni przedsiębiorcy	36							5	4	20	12	8	15		17
	rolnicy	9						42		24	21		4			20
	robotnicy	15	3	2	1	4		5	6	2	39	4	10	9		93
	pracownicy fizyczno-umysłowi	33			4			3		2	38	2	7	10	2	47
	gospodynie domowe	19						6	3		56	5		11		20
	emeryci i renciści	20		2	0	4	6	9	7	1	40		3	7	0	160
	uczniowie i studenci	32			4				13		19	13		19		39
	bezrobotni	17			8			6	8	20	29		4	8		36
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	20			1		1	3	10	3	26	8	4	26		100
	średnia	23		1	2	3	2	8	6	2	32	3	6	13	0	264
	zła	12	2	3		3	3	8	5	8	49	1	3	2	1	126
OCENA KIERUNKU ZMIAN W POLSCE	dobry	32		2	3	2	1	5	8	1	11	5	3	27		164
	zły	10	1	1	1	1	3	9	5	5	53	2	4	4	1	289
	trudno powiedzieć	34		1		8	1		10	1	16	5	10	14		46
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	20		2		12	6	15	5	5	20	4	6	4	2	42
	raczej się nie interesuje	20		2	2	2	2	5	8	5	34	4	5	12	0	203
	raczej się interesuje	19	1	1	2	1	2	8	4	2	39	3	4	14	0	213
	bardzo się interesuje	13				2			8	4	41	5	6	20		36
	trudno powiedzieć	73						27								3
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	26		1	3	2	2	10	5	5	30	4	4	9	1	268
	wierzący i niereg. praktykujący	15	2	2	1	3	1	4	12	1	35	2	6	16		152
	wierzący lecz niepraktykujący	6				3		2		4	57	4	4	20		56
	niewierzący	8					9			4	43	9	6	21		14
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	1		0	2	0	3	6	2	4	77	2	3	1		142
	centrolewicowe	2		2		1	1	17	14	3	45		10	6		66
	centroprawicowe	22		2	2	2		7	7	1	4	3	4	47		61
	prawicowe	54		2	1	2		3	7	2	5	7	1	16	1	111
trudno powiedzieć	20	2	2	3	6	5	6	6	6	6	25	2	6	10	1	117